

[AccueilRevenir à l'accueilCollectionMythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567CollectionMythologia, Venise, 1567 - Livre IIItemMythologia, Venise, 1567 - I, 12 : De sacrificiis inferorum](#)

Mythologia, Venise, 1567 - I, 12 : De sacrificiis inferorum

Auteur(s) : Conti, Natale

```
","author_name_items":"Auteur(s)","author_size_items":"16px","title_size_items":"16px"}}, new UV.URLDataProvider()); /* uvElement.on("created", function(obj) { console.log('parsed metadata', uvElement.extension.helper.manifest.getMetadata()); console.log('raw jsonld', uvElement.extension.helper.manifest.__jsonld); }); */ }, false);
```

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre I

[Mythologia, Francfort, 1581 - I, 12 : De sacrificiis inferorum](#) est une version augmentée de ce document

---

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 12 : Des sacrifices des Dieux Infernaux](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 12 : Des sacrifices des Dieux infernaux](#) est une transformation de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Mythologia.

Neque vero conuenire horum Deorum naturæ videtur illud, quod scribitur ab Ouid. lib. xi. Metamor. qui thuris etiam odorem Diis marinis tribuit, cū aeris tantum numinibus vt diximus, at non etiam aquaticis, id genus sacrificii ad altiora tendentis conueniat: sic enim inquit;

Itq; Deos pelagi vino super aquora fuso,
Et pecoris fibris, & fumo thuris adorat.

- 10 Apud Virgil. præterea lib. 4. Georg. in sacrificiis Oceani, quæ fiunt à Nymphis, vinum in flammis, at non in mare funditur; quod non fiebat contra ius sacrorum, cum illæ essent sub aquis, quamuis Mathematicus & Philosophus acutissimus Hector Ausonius de antiquorum sapientum sententia ad chemicam artem hanc rem pertinere arbitratur. neque etiam ob eam causam parum conuenit is ritus Oceano, quia per Oceanum patrem omnium, humorem diuinitus in omnia naturalia corpora, omnemq; materiam diffusum, antiqui significarunt. sic autem ait Virgil.

Oceano libemus ait: simul ipsa precatur
Oceanumq; patrem rerum, Nymphasq; sorores,
Centum quæ sylvas, centum quæ flumina seruant.
Ter liquido ardentem perfudit nectare vestam;
Ter flamma ad summum cæli subiecta reluxit.

- 20 Vtebantur autem ternario numero in sacrificiis, quoniam ille numerus perfectus est, non solum ob dimensiones corporum vt ait Aristot. in primo cæli; sed etiam quia Deus est omnium quæ videntur, & quæ videri non possunt, moderator: non aliter atque paris & imparis vim habet trias, cū omnes sint numeri pares aut impares: atq; sicut Deus est principium omnium quæ aguntur, ita prior ternarius numerus omnium reliquorum per se ipsum auctus triangulum constituit parium laterum, quæ prima est earum figurarum, quæ pluribus constant lateribus. In sacrificiis etiam fluuiorum idem ritus seruabatur, cum vina in fluuios effunderentur cum precibus, vt ait Apollon. in lib. 1.

30

Ἀντὶς δ' αἰετὶδὸν ἔχοντα πνεύματα νεφέων
ἔθεν ἀετῶν τε καὶ ἀετῶν τε καὶ ἀετῶν.

Ipsæ merum è cyatho libamen fudit, & auro,
Aelsonides liquidum in fluium; sic inde precatur.

Nymphæ item cum aquarum Dex esse putarentur, crassiora quædam & ipsæ sacrificia requirebant: quibus mel & lac offerebatur, & mulsam. at nunc de sacris inferorum.

De sacrificiis inferorum. Cap. XII.

- 40 **S**acrificia illa, quæ Diis inferis fiebant, non solo tempore, sed etiam colore victimarum, & ritu plurimum differabant: nam, vt diximus, hæc sacrificia non nisi per noctem fieri consueuerunt, vt ait Virgil. lib. 6.

Tum Regi Ilygio nocturnas inchoat aras.

quod autem nigræ victimæ Diis inferis immolarentur, testatur ita idem poeta;

Nigrarum pecudum multis te sanguine ducet:

vt autem victimæ, quæ superis mactabantur, cum iugularentur, cogebantur iugulum superius vertere; ita quæ mactabantur inferis, caput ad terram deprellum

pressum tenebant; ut ait Cleon in primo Argonauticorū; & Myrtilus in secundo rerum Lesbycarum his verbis; *ἀλτὰσι δὲ λήϊσι καὶ ἑταίροις κατὰ Διὸς ἐκαστὸς μὲν ἐν γῆ καὶ ἀπὸ νεφέλαις κεφαλὰς, οὐρανὸν δὲ Διὸς τοῖς ἑσπεροῖσι, τοῖς δὲ ἠερῖοις αὐτῶν ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἑρῶν καὶ πρὸς ἄλλοις ἀπὸ τῆς τοῦ, consueverunt sacerdotes victimis, quæ mactantur inferis, humi capita incidere; sic enim subterraneis sacrificant. At coelestibus immolantes colla sursum conuertentes iugulant. in horum igitur Deorum sacrificiis victimæ in effosas foueas iugulabantur; ut est in lib. 3. Apollon.*

*Προχέουσι δὲ τὰ κείνη ἀπὸ τῆς ἑσπέρης ἐπὶ γῆν
Νήϊον ἑχέουσι, καὶ τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς λαλοῦσι.*

10

Inde in planitie foueam defodit in vnam,
Atq; agni iugulum ferro, cultrosq; cecidit.

Sic etiam Ouid. lib. 7. Metamorph.

Aut procul egesta scrobibus tellure duabus
Sacra facit: cultrosq; in guttura velleris atri
Coniicit, & patulas perfudit sanguine fossas.

Cum iugulassent in foueam, vinum deinde cum precibus in sanguinem effundebant; quare ita inquit idem.

Tum super inuergens liquidæ carchesia Bacchi,
Alteraque inuergens tepidi carchesia lactis,
Verba simul fundit.

20

Lucianus tamen in Necyomantia videtur existimasse sanguine tantum conspergi foueas, at non eò totum infundi. Colligebatur aliquando sanguis et victimarum iugularum in his sacrificiis, non autem in foueas effluebat, ut est apud Virgil. lib. sexto;

Supponunt alii cultros, tepidumq; cruorem
Suscipiunt pateris: ipse atri velleris agnam
Aeneas matri Eumenidum, magnæq; sorori
Ense ferit, sterilemq; tibi Proserpina vaccam.

Cum vero sacra fierent Plutoni inferorum Regi, isq; mens diuina putaretur quæ in vniuersam terræ molem esset diffusa, omniaq; gubernando penetraret, sicut Oceanus per mare penetrare creditus est; eius sacra non prorsus abhorrebant a superiorū sacrificiis; quare addebatur ignis huius sacris, & illi delectæ carsum victimarum partes imponebantur comburendæ, ut patet ex eodem.

30

Tum Regi Stygio nocturnas inchoat aras.
Et solida imponit cautorum viscera flammis,
Pingue superq; oleum fundens fumantibus etis.

Nam oleum pro vino sacrificiis Plutonis adhibebatur: omnino vero Diis illis, qui erant benefici, & albæ victimæ, & placidæ mactabantur; at maleficis, ut nocerent, & nigre & terrores putabantur conuenire; ea tamen lege seruata ut maribus mares, at feminis feminae victimæ cederentur, vinum præterea omnium prope Deorum sacris erat accommodatum, at non in sacris Ceteris; nam in eius sacrificia vinum inferri non oportebat, ut testatur Plautus in Aulularia;

40

Ceterin' mi strobile hi sunt facturi nuptias?
Qui? quia temeri nihil allatum intelligo.

Verum qui ritus factorum singulis generibus demonum conueniant, & quæ victimæ

victimæ

